

Brian Mikkelsens tale ved åbningen af udstillingen "Danmarkshistorier (1660-2000)"

Taler

Brian Mikkelsen
Kulturminister

Dato

30. november 2002

Sted

Nationalmuseet

Omstændigheder

Kulturminister Brian Mikkelsens tale ved åbningen af den nye permanent udstilling, 'Danmarkshistorier (1660-2000)', på Nationalmuseet.

Deres majestæt, Deres Kongelige Højhed - mine damer og herrer. Jeg er glad for og stolt over i dag at kunne stå her som Danmarks kulturminister. Dette er min første tale som kulturminister, og det glæder mig, at den finder sted i denne anledning og i Nationalmuseets fine rammer. Man kan spørge sig selv, hvorfor et ungt menneske med masser af appetit på fremtiden skal beskæftige sig med fortiden. Hvad skal vi med historien, når verden er præget af globalisering, grænser, der forsvinder og en hastig forbi-flimrende strøm af nyheder og informationer. Og hvad skal vi med en institution som Nationalmuseet, når nationalstaten må tillægges en anden betydning end hidtil pga. af udviklingen i verden omkring os? Der gives næppe entydige svar på disse spørgsmål, men vi kommer ikke uden om, at vi som udgangspunkt kan bruge historien til at blive bedre til at forstå det samfund, som vi lever i – og det fundament, det er bygget på. Vi kan - hvis vi tør - bruge historien til at udfordre vores selvopfattelse. Og det er gennem kendskab til historien, at vi mærker, at vi er et led i en lang og omfattende fortælling. Nationalmuseet viser brudstykker af denne omfattende fortælling fra de tidligste tider og med åbning af den nye udstilling helt op til vor egen tid. Der sker meget i perioden 1660 – 2000. Danmark gik fra at være en regional stormagt til at være en småstat i et internationalt samfund og enevælden blev erstattet af demokrati og folkelig deltagelse. En udstilling er brudstykker af fortællingen. En udstilling er derfor også et resultat af såvel tilvalg som fravalg.

Under enevælden handlede historien om riget, kongen, krigeren og de store mænds bedrifter. Med folkestyrets indførelse, blev folket betydningsfuldt for historieskrivningen. "Danmarkshistorier" rummer det hele og er blevet en farverig fortælling om enkeltpersoner, sociale grupper, og om de mange

fællesskaber, som har præget det danske samfund og som danskerne har været og stadig er en del af: De religiøse fællesskaber, landsbyfællesskaberne og håndværkerlavet, andelsbevægelsen og de politiske bevægelser og græsrodsbevægelserne, som blomstrede op i 60'erne og 70'erne. Socialt såvel som geografisk har der været store forskelle i landet. Bønderne i de jyske hedeegne befandt sig langt fra hovedstaden og fra den internationale orientering, der kendetegnede en bydel som fx Nyboder. De jyske bønder var dog ikke hjemmefødinge. Med hoser og jydepotter begav de sig på vandring mod syd og vest for at sælge deres varer. Nok kaldes de bønder, men de var også dygtige handelsfolk – og sådan er det vist stadig. I dag har de fleste jyder med respekt for sig selv en anhænger efter bilen. Forskellen mellem by og land er siden svundet ind. Internettet, kabel-tv og generelt forbedrede sprogkundskaber og udbygning af den fysiske infrastruktur har på en og samme tid gjort Danmark mindre – og meget større. Hverdagslivet har også ændret sig betydeligt. Trods tilbagevendende kriser og krige kan vi i dag konstatere, at det er lykkedes at forbedre levevilkårene for hele befolkningen. Det bliver særligt tydeligt i efterkrigstiden, hvor arbejdere fik ferie, købte cykel og campingtelt og drog på cykelferie – senere blev det også til charterferie. Set i et historisk perspektiv er det ikke særligt længe siden, men for børn og unge har det aldrig været anderledes. Derfor er det jo selvfølgelig, naturligt og uforanderligt for dem. Gamle dage er i dag vel ikke mere end én generation tilbage. Bjørn Nørgaard udtalte i forbindelse med præsentationen af Christiansborg-goblinerne til Hendes Majestæt Dronningen, at når man kender sin historie kan man i langt højere grad læse nogle af vore klassiske forfattere, som fx Martin A. Hansen, Herman Bang eller St. St. Blicher. Forfatterskaberne forudsætter ikke kendskab til historien, men bøgerne bliver langt rigere af, at man kender det fælles historiske arvegods. Det er klart, at de mange tusinde genstande, som udstillingen viser, ikke kan fortælle historien af sig selv. De kan kun forstås i en kontekst, men er med til at gøre historien mindre abstrakt, fordi de illustrerer det liv, som gennem tiderne har været levet i Danmark. De giver os med andre ord mulighed for at komme tæt på fortiden – sommetider måske lidt for tæt, som når vi konfronteres med torturinstrumenter og slavehandel. De genstande, som udstillingen rummer, viser også et skred i det, som igennem tiderne er blevet gemt for eftertiden. Tidligere var det især de pragtfulde, kostbare eller sjældne ting, som blev givet til museerne. I dag er der mere fokus på hverdagens helt almindelige ting. Et stue-interiør fra et parcelhus fra 1970'erne. Masseproducerede brugsgenstande. Køb og smid væk. En stor del af de genstande, der vises på udstillingen, er da også overdraget Nationalmuseet af

interesserede borgere og illustrerer hverdagslivet i Danmark. Jeg håber, at der er mange mennesker – børn og unge, voksne og ældre, som vil besøge udstillingen. Jeg tror, at udstillingen vil øge forståelsen for vort samfund og det grundlag, som det hviler på, og udfordre vor selvforståelse og nysgerrighed. Jeg ved, at Danmarkshistorier vil illustrere, at vi indgår i en lang og omfattende fortælling. Det er den fortælling, som vores fremtid bygges på. Tak.

Tags

Det Konservative Folkeparti, Festtale, Åbningstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/brian-mikkelsens-tale-ved-abningen-af-udstillingen-danmarkshistorier-1660-2000>